

A když se podíváte na to, jak se vyvíjí všechny ty technologie, nová zařízení a nové myšlenky, co si myslíte například o tom, že některé budovy jsou dnes vytvářeny pomocí počítačů, umělé inteligence, se všemi chybami, které ani nelze kontrolovat. Kam se to všechno bude v budoucnu vyvíjet?

Bude hůř: je to šílenství. Je to naprosté šílenství! Tak tady to máte. Chci říct, že jsem tu záležitost forenzně rozpitval. Snažil jsem se vysvětlit, co se stalo. Myslím, že se celý mechanismus, jak se stavby prosazují, a způsob, jakým jsou někteří architekti stavěni do role božstev, zbláznil. Myslím, že všechny tyto věci je třeba revidovat a změnit. Nemůžeme pokračovat tak, jak to děláme.

Ale podle Vaší knihy a Vašeho přesvědčení, domníváte se, že by se mělo začít se změnami v architektonickém vzdělávání, protože tyto školy produkují architekty, že?

Domnívám se, že se musí začít ve vzdělávání, ano.

Školy architektury jsou dotovány z veřejných prostředků a snaží se předkládat výsledky, které by mohly uspokojit veřejnost a daňové poplatníky. Ve skutečnosti však výsledky zdaleka nesplňují jejich očekávání. Pochopil jsem to správně?

Kdybyste mě nechal se na to na chvíli podívat, opravdu jsem si měl vzít anglické vydání. Mám na mysli takzvané "hvězdné architekty" původních božstev modernismu, Le Corbusiera, Gropia, Miése van der Rohe. Myslím, že by bylo správné je všechny nazvat plnými Hybris, ale nakonec po Hybris přichází Nemesis, bohyně pomsty. A já si myslím, že se dočkáme pomsty, protože tyto stavby selžou.

Blobismus je dnes v módě. A ještě horší a v mnohem větším měřítku je nerespektování původní historické konstrukce. Jak jsem ukázal ve své prezentaci na téměř dokončené obří stavbě v centru Prahy od ateliéru Zahy Hadid. Ta je vytvořena počítači bez lidského měřítka, bez detailů.

Ano. Samozřejmě. Přesně tak. Je to hrozné. Naprosto příšerné! Myslím, že se to ještě zhoršilo. Představte si, že v padesátých, šedesátých a sedmdesátých letech byly stavby dost špatné, ale proboha, myslím, že teď se to zbláznilo.

Takže byste podpořil myšlenku, že by mohla existovat alternativa ve školách architektury?

Bohužel si myslím, že většina škol architektury v současnosti není schopna vychovávat studenty k přemýšlení. Protože veškeré techniky jsou založeny na teroru, šikaně a vymývání mozků. To není vzdělávání.

Ale současné státní školy architektury již existují. Co takhle rozdělit tyto školy na dvě poloviny, přičemž v tradicionalistické části školy by vyučovali odborníci specializující se na klasickou architekturu?

Většina z nich zrušila výuku historie. Osobně si myslím, že lidé, kteří vedou školy architektury, jsou intelektuálně velmi slabí. A jednoduše se řídí stranickou linií. Jsou jako gauleiteři nebo komisaři. Žádná profese není tak zpolitizovaná jako architektura.

A co sochařství a umělecká řemesla, která přicházejí s architekturou?

Nepřicházejí. Už nepřicházejí.

Naděje do budoucna je tedy nyní velmi malá.

Ano, obávám se, že je to tak.